

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U004081

Державний реєстраційний номер: 0122U200509

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-11-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 3

Назва етапу: Базові інструменти демократії

Початок етапу: 09.2024

Закінчення етапу: 08.2025

Вид звітного документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40007, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380542334058

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, буд. 2, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40007, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380542334058

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7706 - безплатно (договір про науково-технічне співробітництво, тощо)

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Демократія як спосіб забезпечення державою прав людини та децентралізації: правові механізми

Назва роботи англійською:

Democracy as a way for the state to ensure human rights and decentralization: legal mechanisms

Реферат українською:

Визначено, що демократія передбачає наявність широкого кола інструментів для оперативного та ефективного вирішення проблем, які виникають в суспільстві. Встановлено, що законодавством України гарантуються правові основи застосування загальних та локальних інструментів демократії: звернення громадян, електронна петиція, доступ до засідань, загальні збори, консультативно-дорадчі органи, контрольно-наглядові органи, бюджет участі, органи самоорганізації населення, місцеві ініціативи, громадські слухання. Вказано, що звернення громадян стосується різних напрямів діяльності суспільства й держави та має єдину мету – звернути увагу відповідних органів і посадових осіб на необхідність розв'язання проблем, що зачіпають суспільні інтереси або інтереси конкретної особи. Визначено, що важливим та дієвим інструментом локальної демократії є бюджет участі, який використовується для залучення жителів населеного пункту до участі у розподілі коштів місцевого бюджету через подачу проектів, спрямованих на поліпшення життя у відповідній громаді, та голосування за подані проекти іншими жителями. Визначено, що інструменти місцевої демократії достатньо широко представлені, у той же час залишаються проблеми з механізмом упровадження цих інструментів через нестачу необхідних локальних нормативних актів, які покликані конкретизувати законодавчі положення щодо порядку використання інструментів локальної демократії, значно стримується розвиток та активне використання всіх наявних засобів локальної демократії

Реферат англійською:

It was determined that democracy involves the availability of a wide range of tools for the prompt and effective resolution of problems that arise in society. It was established that the legislation of Ukraine guarantees the legal basis for the application of general and local democracy tools: citizens' appeals, electronic petitions, access to meetings, general meetings, consultative and advisory bodies, control and supervisory bodies, participatory budgeting, self-organization bodies of the population, local initiatives, public hearings. It was indicated that citizens' appeals concern various areas of activity of society and the state and have a single purpose - to draw the attention of relevant bodies and officials to the need to resolve problems that affect public interests or the interests of a particular person. It has been determined that an important and effective tool of local democracy is the participatory budget, which is used to involve residents of a settlement in the distribution of local budget funds through the submission of projects aimed at improving life in the relevant community, and voting for the submitted projects by other residents. It has been determined that the tools of local democracy are quite widely represented, at the same time, problems remain with the mechanism for implementing these tools due to the lack of necessary local regulations designed to specify legislative provisions on the procedure for using the tools of local democracy, significantly hindering the development and active use of all available means of local democracy

Індекс УДК: 342.7, 342.3, 342.2; 342.23; 342.24; 342.25; 342.26

Коди тематичних рубрик: 10.15.15, 10.15.51, 10.15.05

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Сухонос Володимир Вікторович

Науковий ступінь: д. ю. н.

Наукове звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Базові інструменти демократії

Назва НТП англійською: Basic tools of democracy

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: державознавство, теорія держави і права, конституційне право, філософія права

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Визначено, що важливим та дієвим інструментом локальної демократії є бюджет участі, який використовується для залучення жителів населеного пункту до участі у розподілі коштів місцевого бюджету через подачу проектів, спрямованих на поліпшення життя у відповідній громаді, та голосування за подані проекти іншими жителями. Визначено, що інструменти місцевої демократії достатньо широко представлені, у той же час залишаються проблеми з механізмом упровадження цих інструментів через нестачу необхідних локальних нормативних актів, які покликані конкретизувати законодавчі положення щодо порядку використання інструментів локальної демократії

Соціально-економічна спрямованість НТП: Забезпечення промисловості чи населення новим видом інформаційно-комунікаційних послуг

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

1. Сухонос В.В. Демократичний концепт первинної держави в Україні: історико-правовий та інституціональний виміри // Юридичний науковий електронний журнал. – 2024. – № 1. – С. 66-69.
2. Сухонос В.В. Правові засади формування та функціонування демократичного режиму: антиномія лібералізму і тоталітаризму // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». – 2024. – Вип. 82: Ч. 1. – С. 127-134.
3. Сухонос В.В. Конституційно-правові засади функціонування та формування поняття «демократії братерства в Україні» // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». – 2025. – Вип. 88: Ч. 1. – С. 210-217.
4. Панкратова В.О. Електронні консультації як засіб залучення громадян до прийняття рішень // Аналітично-порівняльне правознавство. – 2025. №1. – С. 48-52 Панкратова В.О. Електронна участь як засіб підвищення рівня правосвідомості громадян // Юридичний вісник (Law Herald). – 2024. – №6. – С. 111-117.
5. Панкратова В.О. Теоретико-правові підходи до визначення ролі та значення належного урядування // Аналітично-порівняльне правознавство. – 2025. – №4. – С. 100-106 Стогова О.В. Моделі децентралізації публічної влади // Правовий часопис Донбасу. – 2024. – 1(86). – С. 130-136.
6. Стогова О.В. Територія та територіальність у конституційному праві // Актуальні проблеми політики. – 2025. – №75. – С. 79-85.
7. Стогова О.В. Федералізм після холодної війни: проблема вибору й реалізації // Вісник Луганського навчально-наукового інституту імені Е.О. Дідоренка. – 2025. – №2. – С. 27-36.
8. Olha Stohova Administrative-territorial reform of Ukraine as part of the process of decentralisation of power // Facoltà di Giurisprudenza dell'Università Cattolica di Milano. – 2024. – № 3. – С. 162-174.
9. Панкратова В.О., Стогова О.В. Розвиток місцевого самоврядування в Україні в умовах євроінтеграції. Legal support of European integration: general legal and sectoral aspects: Рига: Baltija Publishing. – 2024. – С. 483-500.
10. Сухонос В.В. Два аспекти локальної демократії: зарубіжний та вітчизняний досвід // Кращі практики децентралізації: досвід країн ЄС для України: матеріали науково-практичного круглого столу (м. Суми, 27 травня 2022 року). – Суми: Сумський державний університет, 2022. – С. 80-82.
11. Сухонос В.В. До певної міри питання демократії розглядалися і в тезах, які я видав разом з батьком (Сухоносом Віктором Володимировичем): Політичний режим як юридична категорія: дихотомія моністичної та дуалістичної парадигм // Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 19–20 травня 2022 року) / редколегія: А.М. Куліш, В.В. Миргород-Карпова, А.В. Стеблянка. – Суми: Сумський державний університет, 2022
12. Панкратова Вікторія Олегівна Електронна участь як форма залучення громадян до прийняття рішень на місцевому рівні. Локальна демократія: роль громад та органів місцевого самоврядування: тези доповідей. Сумський державний університет, 2024. С. 3-5.
13. Панкратова Вікторія Олегівна Міжнародний досвід щодо використання петицій. VII Міжнародна науково-практична конференція, присвяченої 100-річчю заснування Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка: тези доповідей. СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2024. С. 3-6.
14. Панкратова В.О. Електронні консультації. Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів: тези доповідей. СумДУ, 2025. С. 69-71.
15. Панкратова В.О. Особливості електронної участі в країнах Європейського Союзу. Реалії та перспективи розбудови правової держави в Україні та світі: тези доповідей. СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. С. 29-31.

16. Стогова О.В. Інструменти локальної демократії в період воєнного стану: теорія та практика. Локальна демократія: роль громад та органів місцевого самоврядування: тези доповідей. СумДУ, 2024. С. 4-6.

17. Стогова Ольга Володимирівна Місцевий референдум в Україні: теорія та практика. Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів: тези доповідей. СумДУ, 2024. С. 5-7.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Карпуша Василь Данилович

к. ф.-м. н.

Перелік осіб-виконавців

Панкратова Вікторія Олегівна

(к. ю. н., доц.)

Стогова Ольга Володимирівна

(к. політ. н., доц., 23.00.02)

Сухонос Володимир Вікторович

(д. ю. н., професор, 12.00.02)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Сорокоумова (Остапова) Ольга Павлівна

Телефон

096-4191828

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна